

FOGADÓ

1913 október 15.

A MAGYAR FOGADÓS, VENDÉGLŐS, KOCSMAROS ÉS KÁVÉSPAR, A BORGAZDASÁG ÉS IDEGENFORGALOM ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ SZAKKLAP

Röfölnöcséi díj

Egész évre 12 kor. Félévre 6 kor.

Szerkesztő és lapkiadónok:

FLÓR GYÖZÖ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VIII., Rákóczi-ut 13. sz.

Vendéglősök és kávések figyelmébe!

A Csurgói Tejkivitel

mely mint ilyen, egyedül az egész monarchiában, ajánlja egy évi jutálással tartós és biztos hatása tefermekelt lemez dobozokban legmentesebb elzárva és pedig

la sterilizált habtejszín,
la sterilizált és homogenizált kávétejszín,
la sterilizált és homogenizált teljes tej.

A sterilizált habtejszín a legjobb fejtőlő szárazmarha tejből ered — A tejföl feltétlen tiszta, idegen anyagtól mentes és évekig eltart, igen alkalmas habtejszínnek — Kérjen árjegyzéket és használati utasítást.

TEJKIVITEL társ. k. k.

CSURGÓ (Somogy megye).

☛ ☛ ☛ Telefon 22. ☛ ☛ ☛

TARTALOM

Az Országos Vendéglős Szakközlöny

A jelenlévő lapokról

Előzetes és végleges

Vendéglősök és kávések

Társasági élet

Horvátországi hírek

Vendéglősök és kávések

Társasági élet

Különféle közlemények

Hírek

Előzetes és végleges

Vendéglősök és kávések

Társasági élet

Horvátországi hírek

Vendéglősök és kávések

Társasági élet

Különféle közlemények

Hírek

Előzetes és végleges

Vendéglősök és kávések

Társasági élet

Horvátországi hírek

Vendéglősök és kávések

Társasági élet

Különféle közlemények

Hírek

Előzetes és végleges

Vendéglősök és kávések

Társasági élet

Horvátországi hírek

Vendéglősök és kávések

Társasági élet

Különféle közlemények

Hírek

Előzetes és végleges

Vendéglősök és kávések

Társasági élet

Horvátországi hírek

Vendéglősök és kávések

Társasági élet

Különféle közlemények

Hírek

Előzetes és végleges

Vendéglősök és kávések

Társasági élet

Horvátországi hírek

Vendéglősök és kávések

Társasági élet

Különféle közlemények

Hírek

Előzetes és végleges

Vendéglősök és kávések

Társasági élet

Horvátországi hírek

Horvátországi hírek

Vendéglősök és kávések

Társasági élet

Horvátországi hírek

Vendéglősök és kávések

Társasági élet

Horvátországi hírek

Vendéglősök és kávések

Társasági élet

Horvátországi hírek

Vendéglősök és kávések

Társasági élet

Horvátországi hírek

Vendéglősök és kávések

Társasági élet

Horvátországi hírek

Vendéglősök és kávések

Társasági élet

Horvátországi hírek

Vendéglősök és kávések

Társasági élet

Horvátországi hírek

Vendéglősök és kávések

Társasági élet

Horvátországi hírek

Vendéglősök és kávések

Társasági élet

Horvátországi hírek

Vendéglősök és kávések

Társasági élet

Horvátországi hírek

Vendéglősök és kávések

Társasági élet

Horvátországi hírek

Vendéglősök és kávések

Társasági élet

Horvátországi hírek

Vendéglősök és kávések

Társasági élet

Horvátországi hírek

Vendéglősök és kávések

Társasági élet

Horvátországi hírek

Vendéglősök és kávések

Társasági élet

Horvátországi hírek

Vendéglősök és kávések

Társasági élet

Horvátországi hírek

Vendéglősök és kávések

Társasági élet

Horvátországi hírek

Vendéglősök és kávések

Társasági élet

Polgár Sándor lelér fajszielő uradalom Heves

Értesítés: **Majzik Viktor** festszerműve ábráplupa, **D. V. Visonyai Soma** udv. írnokos, **Kontsa Laszlo** építész-példomás.
Bejelentés: **500** hold gazda.
Szerkesztés: **POLGÁRLELÉR HEVES.**

Vendéglősöknek figyelmébe! Édeskés új falborok: **Kifutó óbor** —
két megfogalom! Alkalmazásuk esetén kérem legyen mindegyik elnyújtottan.
Édeskés, zamatos falborok jók és olcsók! Szállítás 26. lerford. kezdés: költségtelen.
Horvátországi hírek: **500** hold gazda.
Csondó kiszolgálás!

Haladéktalan szállítás!

József főherceg kamarai szállító

Seifert Henrik és Fiai

csász. és kir. udvari tekenstalgárook
a román, a bolgár, a szerb és a perzsa sah Ő felségek udvari szállító.

Csász. és kir. szab. jégsekrengyárook.

BUDAPEST, VII., DOB-UTCA 90. sz.

Ajánlják legújabb és legjobb szerkezetű amerikai légtörőgáski jégsekrengyárakat, melyek eddig a legtekőletebb hűtő-eredményt igazolták.

“FOGADÓ” KONYVNYOMDA ÉS LAPKIADÓVÁLLALAT

Vendéglős és kávéházi nyomtatványok nagy raktára.
Elvállalja: Névjegyek, esküvői értesítések, körlevelek, folyóiratok, árjegyzékek, művek, évi jelentések, írtársulati, ügyvédi, hivatali, ipari, kereskedelmi és az összes **fogadói, vendéglős és kávéházi** nyomtatványok u. m.: étlapok, borjegyzékek, könyvek, sőtentes és kávéházi ívek, menük, számlakártyák, bérletkártyák, szobrászati jelentések stb. nyomtatványok kifogástalan elkészítését.

**BUDAPEST VIII.
SZENTKIRÁLYI-UTCA 34**

☛ ☛ ☛ TELEFON: JÓZSEF 39-70 ☛ ☛ ☛

Vendéglős és kávéházi cikkek olcsó beszerzési helye.
A vállalat szállít, Budapestben házhoz kifizetőre a vidékre utavetel mellett: **fogványok, szipkák** (cenyómással is), **hektograph-lapok** és **tenták** (minden színben), **kártyatáblák, írtársulati, szavacsot, dákó-kretát, dákó-bört** a ragasztót; — **papír-szalvéták, számlaszalvéták** (frásztűk szárcsólócséher), **mindentelje: sőtentes, könyvek** és kávéházi íveket, bon-blokkokat, bélyegzőket, stb. stb.

Üzleti berendezés

és egyéb üzleti cikkek beszerzésénél előfizetőknek tájékoztató nyújt és díjmentesen eljárnak a

„Fogadó“ kiadóhivatala.

Szent Margitszigeti Üdítővíz

A legkiválóbb szénsavval telített ásványvíz!

Mit a asztali víz nagyon A Szt. Margitszigeti
kellemes, jóhatású üdítő és gyógyvíz
üdítő ital. :: :: kezelősége :: ::

Budapest, VII., Teréz-körút 22. Telefon 36-52.

Kávéházi és Vendéglői

berendezéseket:

alpacca, chinaezüst árut **VESZ** és **ELAD**

Braun Gyula Budapest, VII., Sip-utca 14.

MEGHIVOM

a vendéglős, kávé és pincér urakat raktárain megtekintésére **vételkötelezettség nélkül.**

Rendelészterüen gyapjuszövetből készült férfi-, fiú- és gyermek-öltöny, felöltő és átmeneti kabát — közismerten **elsőrendű** kivitelben — **kizárólag csak**

Heller Jakab

szabomester ruhaáruházában

Budapest, VIII., Rákóczi-ut 13.

Nagy választék bel- és külföldi szövetekben

Külön mértékosztály.

Külön mértékosztály.

Vendéglős Urak!

mielőtt bort vesznek, forduljanak

BALÁZS LAJOS

borügynökhöz: BADACSONYTOMAJ.

Vendéglősök Naptára

1913-1917 még csak néhány példány van. **Ára: 2 K 50 f.**

1912—1911—1909. évi naptárak együttes

rendelve 2-50

Rendeléséknél a pénz előlegesen küldendő be a FOGADÓ kiadóhivatalába: Budapest, VIII., Rákóczi-ut 13. szám.

Brunovszky Károly

hygienikus játékkártya tisztító intézete

== BUDAPEST. ==

Szvetenay-utca 16. sz.

Jászberényi Bortermelők Első Pincészövetkezte mint Részvénytársaság Budafoki Fiókja

tisztelettel értesíti úgy a t. szállodás-vendéglős és kocsmáros urakat, mint a n. é. vevő közönséget, hogy **Budafokon, Diófa-utca 7. sz. alatt** — Sör-ház-utca sarkán — **fiókpincét** létesítettünk.

Raktáron tartunk több évjáratú kitünő minőségű **jászberényi fajborekat**, amelyeket tagjainak saját termesztéséből szüreteltünk, tisztán kezelve, a legtermészetesebb úton, méréseket napról napra hozunk forgalomba.

Jászberényi Bortermelők Első Pincészövetkezte mint Részvénytársaság Budafoki Fiókja Budafok, Diófa-utca 7.

TÓTH JÁNOS
üzletvezető.

Grosz Ödön és Albert

Számos elismerő levéllel kitüntetett törv. bej. szálloda, kávéház és vendéglős adás-vevést közvetítő irodája

— BUDAPEST, VII., RÁKÓCI-UT 25. —

TELEFON: — INTERURBAN —

19—73. 24—32. 86—40 145—99

Cheque-számla az Erősbetvárosi banknál.

Állandó borvásár. Azon t. kártyasaimat, kiknek kitünő méri borra van szükségük, ezuton is felkérlem, hogy forduljanak hozzám teljes bizalommal. Kollegiális tisztelettel **Mór** (Fejérmegye) **Stoffer Mihály** vendéglős.

„MUNDUS“

EGYESÜLT MAGYAR HAJLITOTT
FABATORGYÁRAK R-T.

Központi iroda:
Budapest, V., Bálvány-utca 4

Raktár:

IV., Kossuth Lajos-utca 15 sz.
Telefon 89—51.

GYÁRAK: Besztercebánya, Kassa,
Borosjenő, Ungvár, Vasasod. Vrata.

Mindenemü hajlított fabutor
és kertli butor.

Rövidre kérvényez: és vendéglős berendezésekre
csinosan díszített gépműveket.

A gyors megaggadodás titka
megtudható

Első Magyar Zeneautomata

kölcsonzó és eladási intézet
Budapest VIII., Rákóczi-ut 14

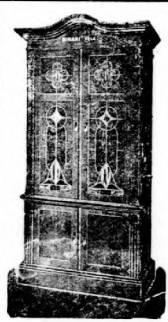
Állandó-nagy mintaraktár!

Minden érdekődőnek vételkötelezettség
nélküli bemutatjuk működésében úgy vilá-
gany mint sulya berendezést, tehát töm-
kötség nélküli zenekent a melyekért
5 évi jótállást vállalunk.

Csekély havi ráfizetésre és he-
tenkénti hengercsere. Zenekent a
modern technikámmal minden vívmánya, man-
dolin, xylophon, hegedű stb. be van
építve. Meghívásra az ország bármely ré-
szében felkeressük az érdekődőket.

**Pénzdobás. A jár, tehát önmagát ki-
fizeti.** Nincs kockázat.

**Havibérlét 20 kor-tól kezdve
Használt automataktól feljártan.**

Mindenemü nyomtatványokat a legizlésebb kivitelben és jutányos áron készít a Fogadó könyvnyomda Budapestben, Szentkirályi u. 34.

pálinkabutításra, a pálinkapestire. A szegényebborsu lakosság testi és lelki eltajzására. És miért? Azért, hogy a pálinkagyárosok gyorsabban gazdagodjanak és az államkincstár a butításból és elfajzásból sok adót szedhessen.

A söntés, ez a pálinkásbutikba oltott bor- és sörmérés, egyáltalán tisztességtelen konkurrenca a kocsmának. Fíntal, éretlen sört és bornak nevezett zagyvalékot hoz forgalomba. Olecsóban adja és adhatja is mint a kocsmáros. Olecsóból az áru és olyan, amilyen a kocsmáros egyáltalán nem használhat; nem mérhet ki És másrészt a sokkal nagyobb hasznót hajtó pálinka jövedelme kiegészíti a nyereséget, illetve pótolja azt, amivel esetleg kevesebb haszon maradna a bor és sör után. Most már kártyánál is lehet ezekben a butikokban. A legkétesebb csavargók, akiket a kocsmába be sem eresztene, ezekben a söntésekben ütnek tanyát és ott kártyázásba is fognak, ott töltik a napot és estét egészen a zárorráig. Igaz, hogy a szabályrendelet tiltja a pálinkamérésben a kártyázást; de ki törődik vele. Legkevésbé az ellenőrzéssel megbízott rendőrség.

Nagyon celszerű volna, ha maguk a vendéglősök gyakorlatuknál ellenőrzést a pálinkamérések és söntések fölött és minden tapasztalt visszaélést feljelentenek. Ilyen módon talán sikerülne rendet teremteni.

A kocsmári számára iránt véres hírek kerültek forgalomba azáltal, hogy a pálinkamérések zárási idejét esti fél 9 órára, szombaton pedig fél 10 órára állapították meg. Sok vendéglős úgy értelmezte a napilapoknak erre vonatkozó híradását, hogy az a zárorragállapítás a vendéglőre is vonatkozik. Ez téves, mert a vendéglők és kocsmaok nyitási és záróideje változatlan marad.

ORSZÁGOS VENDÉGLŐS EGYESÜLET

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEL

Kérem. Felkérjük az Orsz. Vend. Egyesület egyes tagjait, valamint az egyesülethez tartozó ipartársulatokat, hogy a hátralekötött tagdíjakat mielőbb beküldjék szíveskedjenek, mert az Egyesületnek is vannak anyagi kötelességei.

Az elnökség

(Iroda: Rákóczi-ut 13. II. sz.)

A SZÉKESFŐVÁROSI VENDÉGLŐSOK ÉS KOCSMÁROK IPARTÁRSULATA

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEL

Az Ipartársulat hivatalos helyisége: VIII., Rákóczi-ut 13. II. 20. sz. a. van.

Hivatalos órák: minden hétfőn és szerdán és pénteken délután 3—6 óráig.

Az Ipartársulat mindenmivel hivatalos közleménye kizárólag a „Fogadó” utján közölhető.

Jogtalanácsot az Ipartársulat minden tagja igényel kaphat, ha az iránt az Ipartársulat írodájához fordul.

TÁRSULATI ÉLET.

Az Országos vendéglős-egyesület és az osztrák vasúti politika. Az Orsz. vendéglős egyesület e hó 28-án tartandó közgyűlésén, melyre a vidéki résztvevők mind nagyszámú számmal jelentik be érkezésüket, egy az idegenforgalom kérdésével kapcsolatos fontos indítványt fog szerepelni.

Ugyanis az osztrák államvasutak oly rosszindulatú politikát folytatnak az utóbbi időben a n.onarchia ezen része iránt, hogy mindentelre nehézséggel megátornáljegyesszik az idegeneknek Magyarországra való utazását. Így pl. ha valaki Orszországból a Balkán-áramokba akar jutni, csak Lembergig mehet és innen nem utazhat a 250—350 km.-rel rövidebb utn. Lavocse s Budapestet át, mert a magyar határ felé csak jóval később indít egy bumli vonat. Így az utasok kényelmi szempontból inkább gyorsvonattal utaznak a sokkal távolabbi Bécsen át. Hasonlóképpen van az a csehszlovák vonalon is. Az innen Bécsbe d. n. öt órákor érkezők szintén nem utazhatnak tovább, mert a Bpest felé induló utolsó gyorsvonatok félórával azelőtt indítottak el. Hogy az ilyen rosszmagy vasúti politika a lehető legnagyobb mérvben károsítja az amugy is gyengyelában álló idegenforgalmunkat, az szinte érthető. Az okt. 28-iki közgyűlésen tehát erre vonatkozólag terjeszt be a vezetőség olyan értelmező javaslatot, hogy a kereskedelmi kormány kéréssek föl, hogy ezeket az anomáliákat a rendelkezésére álló eszközökkel, mielőbb igyekezék megszüntetni.

Uj Ipartársulatok alakítása. A nyitrai megyei szecsei járás vendéglősei, valamint a trencsénymegyei zsolnai járási vendéglősök közelebb önálló Ipartársulatokat létesítenek. A létesítés ügyében az Országos vendéglős-egyesülettel már érintkezésbe léptek.

Mezőtur. A „Mezőtúr, Turkevei és dévanyai vendéglősök Ipartársulata” okt. 10-én Lachner Albert elnökségével választmányi ülést tartott, amelynek egyik pontját az Orsz. V. Egyesület okt. 28-iki közgyűlésére a kiküldendő tagok megválasztása képezte. A választmány Lachner Albert elnök, Szűcs János turkevei és Grosz Miksa dévanyai alelnököket, Osztróvszky Ferenc pénztáros és Lévy Mihály jegyzőt bízta meg a kiküldetéssel.

Borgazdasági viszonyok.

Innen-onnan. — Mi kir a szüretéről? — Az árak még most sem alakultak ki. — Azok az átközött borkereskedők. — Bécsi vészír a borkereskedők köréből. — Egy barmdik a kiről a vitaközök megjelöléséről. — Magyar borászati telenyások és az politikájuk. — Uj helyzet a borgazdaságban. — A borfogyasztás nálunk és Németországban.

Innét és amonnet is jönnek a hírek és értesítések, amelyek az ideai bormérésre nézve tájékoztatnak. Hogy pedig ez a tájékozódás minél teljesebb legyen, átböngésztek nagy és gondos figyelemmel a borgazdasági érdekekkel foglalkozó szaklapokat, a földművelésügyi miniszterium borászati osztályához beküldött jelentéseket és azon több számos újságot, amelyeknek érdekében állt egyes borvidékek termeléséről s a termelés minőségéről megbízható tudósításokat közölni. Amikor pedig mindezeket átlapoztuk, a nyert eredményt ezekben tudjuk fölmutatni: „Az ideai termésk jónak csak kevésbé, de rosszann annál inkább lehet mondani.” S hogy egy a megállapítás mennyire nem tultzott, erre nézve a Keeske-ményen megjelenő *Szűlézeti és Borászati Lap* utóbbi számanak „A borpiac” című cikkéből a következőket közöljük le:

Régen lehetett közvetlen szüret előtt olyan bizonytalan a borpiac, mint most.

Ha árákról kapunk tudósítást, azok inkább csak képzeletbeliek és inkább csak óhajok a termelők részéről.

A kereskedővilág ma teljesen várakozó állapontot foglal el, mert csak jó, kevés

svartartalom, enyhe mustokra vár, közönséges savanyu bor van elég, amit a múlt évben a nagy hájsza közben elég drágán összevásárol. A forgalom, illetve az eladás a mai rossz politikai és gazdasági viszonyok folytán nagy mérvben süllyed.

Az ideai termésk véletlenül *indokolt is a válogatás*, mert mi tagadás benne, lesz ám olyan komisz bor is, aminő a tavalyi volt; ezt egyrészt a peronospora és oidium, a zoldrotadás és a szőlőmoly idezte elő; másrészt jégeső is csinált bajokat.

Vizsolt lesz jó, tührető, középminőségű must is a jól gondozott szőlőkben, hol a mostani egy-két meleg hét sokat lendített az érésen. Miután országos átlagban ez évben mennyiségileg csekély termésk mutatkozik, *indokolt a termelők várakozása is a jobb árak iránt.*

Mint említtük, a keeske-meti „B. és Sz. L.” a borpiac jelenlegi helyzetét ismerteli ebben a közleményében, amely egyszerűsrend hasonló hű kifejezések az ideai termésk viszonyoknak is. És ezekből a sorokból szinte nem olvasható ki más, mint amit mi fennebb megállapítottunk. Ezekkel szemben érdekesen hangzik a hivatkozott cikknek a kereskedő és termelőre vonatkozó e a további megjegyzése: „*A kereskedő jót olesón szeretne vásárolni, a termelő pedig a jót olesón nem hajlandó eladni*”. No de hát, hogy lehessen ilyen, *jót venni és eladni*, amikor az ideen és ép erre van a legesélyesebb kilátás.

Es a szőlőgazdók ennek a csekély kilátásnak a szomorú tudatával kezdtek meg a szüretelést. Sokan ugyan még várnak ezzel a munkával, mert reménykednek az októberi szép napos időjárásban, hogy valamit még ez is javít a terméskben. Az árak is e miatt nem alakultak ki. Mert olesón, pl. 40—44 filléren alul még sem igen szeretnek adni az újbot. Erre nézve biztatlás is kaptak a „központól” és szaklapjaiktól, hogy ne siessenek az eladással és különösen olesó vásárt ne csináljon egy termelő se. Hanem hát, azok az átközött borkereskedők, meg a kevésnél kevesebbet se akarnak adni! Sőt még árajánlatokat se tesznek. Ehelyett mind csak azt hangoztatják, hogy a nyakukon maradt a tavalyi savanyu bor s most csak jót, vagy legalább is olyan bort hajlandók venni, amely cukortartalmánál fogva a múlt évéi terméssel való házasítást is kibírja. Ilyenre azonban csak ritka esetben kapnak biztatlás a kereskedők, akik ép ezért a tartózkodás böles álláspontját foglaltak el. Hái ne egye a méreg a termelőket és ne átközziék e miatt a borkereskedőket.

Hogy a termelőnek még jobban legyen oka szidni s átközni a borkereskedőket, erre nézve a borászok pesti szaklapja október 4-iki számanak *főhaborító* esetéről ad hírt. A „főhaborító” (a termelők szempontjából) az, hogy egy bécsi borászati lap, amolyan véstélel hírt közölt a magyarországi bormérés viszonyokról és erre sok helyütt kartszerű egyezkedés köztöttek a borkereskedők, s most a *kíézhételés* politikáját alkalmazzák a megjéjűd és pénzhés gazdálkálk szemben. *Azon fordul meg* — írja nevezett lap — az egész ideai év keserves közleménekn gyümölese, hogy *a gazdákban van ellentálló képesség*.” Ezek után azt a tanácsot adja a gazdákann, hogy a *tavalyi árakhoz tartsd magukat*. Methylgy — vigasztalja is meg egyben őket — a kereskedők soká nem várhatnak.

Es amíg a termelők így szidják a kereskedőket és a kereskedők így tartják sakkba és igyekeznek „kíézhételni” a ter-

melőket, addig a világ egészen meglepékedik arról, hogy létezik egy harmadik is, akinek szinte van valamelyes kis érdekeltisége a borgazdasággal. Tudniillik a vendéglős, aki ebben a gazdasági ágazatban majdnem a legfontosabb szerepet tölti be. Ő róla meglepékedtek a vitatkozók, még pedig úgy, mintha nem is létezne a földön. Vagy mintha egyáltalán semmi köze se lenne az egész bortérséksítési ügyhöz. Mit érdeklí a vendéglősök a bortermelési és szűreti kérdés, mi köztük ezeknek ahhoz, hogy mennyi és milyen minőségű borokat szűrnek s hogy azok mily áron kelnek!

Így vélik ezt azokat a bizonyos borászati tényezőket, akik egyszersmint abban a meggyőződésben is éltek magukat, hogy a borgazdaság terén közeztelnek ők a kitejéző. Hogy pedig ettől mily távol állanak, ezt leginkább az ő kisdéd „csepetésű” látszanak igazolni. Vitába szállnak nem létező látszó ellenfelek, wieni borkereskedő-lapokkal, szidják és szidatják az itthoni borkereskedőket, emellett állami borincpek föllátásáért s kinstári kölcsönökért ostromolják a földmivelségi kormányt, hogy a hazai borgazdaság helyzetét segítse legyen. Ebből áll az a szereplés és „közvetlenség”, amit azok a faktorok folytatnak, akik a magyar borgazdaság régi, rozoga hajóját volnának hivatala irányítani. S akik ebbe az irányítási miveltében annyira beletörődnek s fáradsnak, hogy teljesen meglepékednek arról, hogy a hazai borgazdaság és bortérséksítés ügyének előbbrejutásán, valahogy másként és nemcsak a borkereskedő és termelő vagy viszont a termelő és borkereskedő közti folytonos ellenkezések lehet segíteni.

Amíg pedig ezek a kisdéd csepetésűjatek folynak, a magyar borgazdaság ama „földtényezői” és az általuk hol ebben, hol abban az irányban vezetett bortermelő és kereskedő mögött, egy új és egészséges helyzetet van kialakítani. Termelő társaságokat (Visonta és Mátrahegyalja), nagy szőlőtelep tulajdonosokat (Heves, Polgár) s ezeken kívül több előkelő termelőt és termelőt megbizottak látnak, akik közvetlen kapcsolatot a vendéglősökkel keresnek és bortérséksítési ügyleteiket ezekkel bonyolítják le. A bortérséksítés kérdését így módon, a dolog természetesen rendje és módja szerint megvárosított száma pedig szemléletmást né is gyarapszik, mindkét részen.

Hát ez a helyzet az, mely a magyar borgazdaságnak erős és biztos alapját képezi logja és a bortorgyaszás kérdését nem hagyja jutni a németországi bortorgyaszás sorsára. Itt ugyanis olyan viszony létezik, hogy a borivó csak igen ritkán és nagy elvételre juthat olyan borhoz, ami termelőtől s a maga természetes mivoltában kerül kimerésre. A németországi vendéglősök, álló- és egyéb borsarnokokban a borkereskedői rendszerben kezelt borokat mérik és fogasztják. Ez aztán az oka annak, hogy a közönség a bortól mindinkább elszakik és a sört kedveli meg és a sörtorgyaszás ezért a nagyobb 80–100%-kal az ottani bortorgyaszásnál.

És ugyancsak szorulna nálunk is háttérbe a bortorgyaszás, ha a fenti másállapotokat folytató „borászati-tényezőknél” téves és rossz föllátása jutna érvényesülésre. Ez azonban azért sem következtethet be, mert az ilyen se bortermelői se borkereskedői érdekekkel szolgáló faktorokat senki se vesz annyira komolyan, hogy azok rontani vagy javítani tudnának a borgazdasági viszonyokon.

Vendéglősi viszonyok Berlinben.

A Fogadó utóbbi számában rövidesen ismertettem a berlini vendéglősi viszonyokat és annyira összeszortítottam egyik-másik fontosabb dolgot, hogy szükségesnek mutatkozott egyre és másra visszatérni. Hogy tudósításom az említt formában íródott, annak meg van a természetes oka. Kévszó az idő hozzá, hogy részletesen feldolgozhassam. A Fogadót pedig tudósítás nélkül nem akartam hagyni, fáradsnak és kimerülve dűltem neki a szállodai asztalnak és irtam amennyit bírtam, míg jobban el nem fáradsnak és aztán bizony keresnem kellett a postahivatalt, hogy közleményem „express” elküldhessem. Mert aki ezt a tudósítást irtam, nem vagyok ám berlini lakos, hanem ott bizony az idegen légióhoz tartozom és tájékozatlan voltam.

Megfigyeltem, azonban egyet-mást és így a többi közt, mint szakember, a vendéglősi viszonyokat is.

Meglátogattam a legelőkelőbb vendéglői elkezdve az utolsó közre tartozó kúlvárosi kocsmaig, éttermeket és italmérvéket. A nagy éttermek, amiket előző tudósításomban megneveztem, tiszták, tágasak, eléggé szellőzők és kényelmesen hozzáférhetők, még az emeleteken is. Luxus (fényezés) nem tapasztalható; nagyszil, masszív minden. Az ételmezek elnevezése tulymög részükben, eltér a miénkétől, de eltér a bécsi (német) elnevezéstől is. Sokszor bizony meg kellett kérdeznem a „Herr Ober”-től, hogy az egyik vagy másik húsétel milyen húsból és milyen módon készül. Mert hát mind-egyikből nem ehettem — egyszerre egy-egy étkezés alkalmával. Megállapítottam azonban, hogy a legelőkelőbb étteremben is 90 pleningtől kezdve már kapható sőt. A hozzávalót (körtést) külön számítják. Az étlap dűttalum van ellátva, tehát nemcsak az étteleket lehet arról meg tudni, hanem azt is, hogy a hónap hányadik napja van.

A „Rheingold” éttermenek két osztálya van. Az egyikben csak bort, a másikban csak sört lehet kapni. Hiába kér tehát a vendég a borosztályon sört — nem kap; ugyszintén a sörosztályon nem kaphat bort. A bejáratnál az előtérben a egy portás, aki minden kérdezőnek telvílágosítást ad, ugyszintén van egy alkalmazott a telefon-fülké mellett is. Nagyban megy ott minden, megfelel a nagy városnak és annak óriási idegenforgalmának.

Ennél a szónál egy kissé meg kell állnom. Berlin idegenforgalmát naponta 8–10000-re becsülik. De vannak is intézkedések az idegenek érdekében. A nemzetközi menetjegyjárodák a hozzájuk forduló idegeneket minden ügyben utbagyítással látják el. A járó-kelő közönség a legnagyobb készséggel tájékoztatja az idegent, éppen úgy, mint nálunk. De aztán vannak az idegenforgalom céljára *autobusok* forgalomban, melyeken az idegeneket körülviszik a nagy városban, megnézhetnek külsőleg minden nevezetességet és a kocsin álló kalauz magyarul és mutat. 25–30 utas tér el az ilyen autobuszon. Ez a berendezés a németek leleményességére vall. En nagyot kacagtam rajta, mikor mellettem egy-egy ilyen autobusznak az elsurranását láttam. Más célját ennek nem láttam, mint az, hogy az idegenek néhány márkáért kocsikázhatnak, de látni alig látnak valamit olyan módon, hogy a látottakat meg is figyelhetnék, mert az autobusz megkezdés előtt gyorsan fut. Mire a telvílágosító kalauz egy-egy nevezetesség megmagyarázásába

log, az autobusz már nincs ott, hanem már más nevezetességhez ér. Teljes megnyugvatomra szolgált, hogy én sem *így*, sem *másképpen* nem „átlam le”.

A külvárosi kisebb vendéglős tisztaság és felszerelés tekintetében nem igen vetekedhetnek a mi hasonló ágazatunkkal. Ugyanolyanok. Ezen üzletek legnagyobb részén nagy csebtáblák vannak elhelyezve, melyek az illető sörgyárat jelzik, melynek gyártmányát mérik. Berlini és bajor sörök dominálnak. A berliniek közül nagyrészen Schullheisz sörgyár nevével találkozunk. Kivétel nélkül mindenütt étlapot tartanak, még akkor is, ha nincs is nagy választék az ételmezekben.

Tudvalévő dolog, hogy a vendéglősben a rendes étkezésnél (éhd. vacsora) az ellogyaszott kenyeret nem számítják. Uzsónánál a rendelt ételmezt mint („beleges brot”) megrakott kenyeret adják és nem külön. A kenyérré kenik pl a vaját, a sonkát szalámit és más kolbász-féléket felszelve, egy vékonyka darab kenyérré rakják és így tányérra helyezve, adják a vendég elé. Ha az italt ellogyaszotta a vendég, a vendéglős vagy személyzete nem kérdi, hogy hozzá-e még italt, hanem bevárja míg a vendég utat rendel. Az árakat olejobbann találtam, mint a miénkét.

A vendéglősi szervezetre megjegyzem, hogy a szállodásoknál külön társulatuk van és az természetes is, hiszen ipari érdekeik nem azonosak a vendéglősökével. A munkaközvetítést most reformálják és paritásos alpra fektetik annak vezetését.

De elhag majd külön közleményben fogok hozzászólni.

Krónikás dalok.

— Az új sőtörtéskről —

Csupa bu-baj, csupa veszedly az élet —
Egy kellemenet és örök pokol,
Amelyben a vidám öröm, miként az
Üzött volt jár és szerzte kóborol.

S a nagy csapásokból a legnagyobb részt,
Mi érezük, mi szegény pestiek —
Akkire jó vagy mosolygó szemekkel,
Sohase nérek még az Egiek.

Igy hát a temérek baj s veszedelm,
Reánk mindgyere s mindjohann szudul;
A multkor is az ételmezt jól
Élőstá az alpölgärmeister ur.

S mi volt az ok a ? — kedves feleség
Éljelettel hozati paprikát,
És a tartóba paprika helyett,
Beleverte a sőtörtéskről parát.

Aztán hogy paprikázza a leveását,
Az alpölgärmeister és izeli,
Prüssnant nyagot és sokat, mágy zordan szól:
„Hogy vinné el a mély kobokbelli”.

„Persze! — dohogott — nyitott a tartós
Ugy állott sokáig az asztalon,
S beállott és belepte az a cudar
Hetedik kerületi füst-korom...”

Mivel pedig a füst mindgyere szál és
Még a vendéglősbe is bemegegy —
Élrendelte, hogy így nyitott sőtörtésk,
Egy pesti vendéglősben se legyen.

Hát most ki-ki apró „csukorporzókóbból”
Üti-verti ki a sőt s paprikát,
S aki miatt ezt teszik, rákivánják
A „fészkest” és a tüzes gyehennét...

Balambér.

November 1-étől, mint lapunk más helyén közölve van, az előfűzetés hátrahozott kapcsolatos új rendszer lép életbe. T. hátrahozók előfűzetőinket erre való tekintettel itt is kérjük, hogy esedékes tartozásukat mielőbb bekteljen sziveskedjenek.
— Fogadó kiadóhivatala.

KÜLÖNFÉLE KOZLEMENYEK

Az előfizetők figyelmébe.

Hátralek-rendezés.

Az esztendő vége felé közlelvén, mindjában és jobban főlapszorodnak azok az előfizetési hátralek, amelyek a rendes lejáratkor nem rendezettek s amelyeknek rendezése később azért mulasztódik el, mert akkor más egyebek is szoktak várnak hasonló kiegyenlítésre. A mulasztás órái természetesen az is képezi, hogy a nagyobb összeget mindig nehezebben esik kiegyenlíteni mint a kevesebbet.

Hogy az ilyen hátralekhoz tartozások tovább való emelkedésének elejét vegyék, november 1-től új rendszert vezetünk be lapunknál és ezen rendszer alapján arra hívjuk fel t. előfizetőinket, hogy amikor előfizetés kinek-kinek esedékessé válik; az előfizetés megújítását az ugyanazon számmal mellette postautalványon eszközölköz. Ezt tenni különösen azért kérjük, mert kiadóhivatalunknak a hátralekhoz előfizetésre vonatkozó további főlészítések kapcsán fölmerül levél- és egyéb postai költséget, külön is főlészítjük. Ez az eljárás aztán azért sem eshetik kitágulni alá, mert az előfizetés rendezésének az elmulasztása nem a lap hibájából származik. Amikor kiadóhivatalunknak ezt az újítást a közönségnek jóindulatu figyelmébe ajánljuk; egyben fölkerjük hátralekhoz előfizetőinket, hogy tartozásaikat kiegyenlítenék azért is szíveskedjenek, mert az említett költségek főlészítései már november 1-től végre kezdtek.

HYMEN NÉREK. — *Klem István* bádogi nagyzsoltos és népművelési leányát, *Marriskó*, e hónap 21-én vezeti oltárhöz *Csöcsny* Károly tekintélyes hentesiparos Mosonból.

Németh Gyula nől vette *Kóváry István* főiskolai bádog és népművelési leányát *Emmuskál* Érsekújváron.

Polgár Sándor fölszékű nagyzsoltos október 20-án tárja esküvőjét *Németh Annuskával* Felsőbükön.

A **margitszigeti játek-kaszinó** megbukott, a mellett létesült volna. — Pedig a szigetet bérlő „Általános Forgalmi Bank r.-t.” millióit áldozott s ebből pár milliót az előző kormány kasszájába is befizetett, hogy a „játék-kaszinó” létesíthesse. — írta a *P. H. Ám* a jelenlegi kormány nem adta meg az engedélyt a fozsogató-bank alapításához, amit ugyancsak ez a lap amolyan panaszszerű szenzációvá fujt föl és e cikkben mintegy védelmezőleg említette, hogy a lentí társaság pórt akar indítani a már kidarabba hozott milliókért a kormány ellen. Hát ez az, ami a csóndesvért és nem politizáló embereket is kihozza a sodrukba! Hogy t. i. nálunk még az ilyen erköletlen tény miatt is pórral mernek lefenytegetni és akad lap, mely ezt a *lényét védelmébe veszi és amialt neki támad a kormány*nak. Nem gánes és fámádás, hanem elismerés illeti ebben az esetben az a kormányt. Mert mit akart nyilván az a társaság? Játék, vagyis olyan közönséges fozsogató helyet akart alapítani, mint a mindkétől az utóbbi időben épen ez a kormány tisztította meg a fővárost. Ha az a játek-kaszinó létesülhet a Margitszigeten, Budapest jöhrnéve és a fejlődés kezdetén levő idegenforgalma rövidesen és teljesen tönkre lent volna poecskölva. Hát aztán ez nem erköletlen szándék és a legbánsóbb merénylet a főváros és az ország egyik legfontosabb eme közzgazdasági éröke ellen. És ilyesmivel rokonszenvezní, sőt azt védelmezni, — legalábbis csunya dolog.

Az erdélyi botrányos ügyek. Lapunk legutóbbi számának vezércikkében rámutal-

tunk az erdélyi italmérsi engedélyekkel özlött botrányokra. Meggértük, ha pénzügyminiszterium nem fog abban az ügyben sürgösen eljárni, akkor majd letefogunk világitani a botrányos állapotok sötét kamrájába és ki fogjuk mutatni, hogy milyen eszközökkel dolgozott a Rohrich és Brecher cég, hogy 80-nál több italmérsi engedélyhez jusszon és azokat zavartalanul meg is tarthassa, — a vendéglősök kárára. Mint most bennünk Erdélyből értesítenek, a miniszterium intézkedésére megindították a vizsgálatot. Ennek következtében várunk meg a leleplezőkkel.

Visonamátára gyöngyei. Tekintettel az idei őrési óber-keresletre, a visonat és mátrahegyaljai szöletelnek borértékesíté r. igazgatósága elhatározta, hogy a régi évjáratok fétve őrözött kincseit és „gyöngyét” az idén szintén forgalomba hozza. Vendéglős, kocsmáros kártársank figyelmét erre érdekes tényre azért hívjuk föl, hogy a Visonamátára bortenmél társaság szöletelében az idet termés is szárazosodni féltett be, így a szükegetett a legnagyobb mértékben képes fedezni.

Baj van a higiénikus sötörökkel. Elöz számunkban részletesen foglalkoztunk a fővárosi Tanács sötörtó rendeletével. A rendelet értelmében a vendéglősök sietlek beszerzési a „vorschriftos” sötörököt, amelyekre már pár napi használat után panaszok merültek fel. Ugyanis több vendéglős panaszoktól nálunk, hogy ezek a sötörök, melyeknek a szörökupakja nincsen tisztá ezüstböl, hanem alumina stb. elele fémböl, a só nedvülék *meggrinspanosodnak* s használat alkalmával ez a zöld mérég az ételre és a gyorabra kerül. Tehát a bacillusok helyett közvetlen és válságos méréggel sörözhatjuk tele ételünket. Vannak aztán olyan sötörök is, melyeknek szörökupakjai zománcos bádogböl készíték; ezek pedig beföl rozs-darabok meg; ha valaki levestét ilyen szöröböl sözza meg, a leves egész barnává festődik. De ezenfelöl újabb költséget is okoz ez a rendelet és ez nemesak a vendéglősököt, hanem magát az állomat is jól megkárosítja. Ugyanis ezekben a sötörökben csak daras, vagyis az ugy-névezetű angol azzali söt (Shaker Table salt) lehet használni; az eddig használt finom őrletö magyar só erre nem alkalmas. Ez az angol só pedig a mi becsléletes és jobb magyar sónkál sokkal drágább. Hát így szolgálják a közönség-ügynek és annak az alaposan agyonnyomortott magyar közzgazdaságnak az érdeket a városházák. Ahol, mint ez az ügy és újabbban a villamosoknál való dohányszáti tilalom kérdése is mutatja, nagyon ráérnek. Egyéb hasznosabb dolgok ott nincsen az embereknél.

Honnan a vendéglős halított fabotrogányt. a legújabb botrányok egyik, melyek gránátjánba a fogadás, egyedül és a kevés szakkörében is igen elterjedtek és kedveltek. A jönevél két hírdetésére itt is fölívjuk t. olvasónk figyelmét.

A gyufa államosítása helyett egy jó szomszár a penzügyminiszteriumok. Régen kísért már az a rém is, a gulamonomopolium s úgy látszik, hogy előbb-több mégis csak be fogják hozni. És ekkor a gyufával is úgy leszünk mint a szivarokkal. Kapunk jóval drágábbat, de rosszart. Mert így cselledek a szivarokkal is. Fölemelték az árát s most drága pénzért adnak olyan szivart, hogy csak minden tízedik élvezhető, a többi pedig egész bátran a szemébe dobható. Pedig ha ott a miniszteri föltöröbbon küssé jobban szétnéznének, lát mindjárt észre vehetnék, hogy a szivaron és gyufán vélt bevételböllet nem itt, hanem más tton és sokkal eredményesebben lehet bevenni. Pl. a főváros böles tanácsának az új sötörös rendeletével kapcsolatosan angol és egyéb idegen söfogyasztásnak. De van itt azonkívül — hogy többit ne

is említsünk — egy olyan kérdés, amelynek a megválosítása a kincstárnak minden jövedelemhiányát pótolhatja. Ajánljuk tehát, hogy a penzügyminiszterium elöki osztályában vegyek figyelmébe és itkassák a legsürgösböb teendők sorába ezeket. — Ugyanis a fővárosnál a napokban közzgütést tartottak s azon a *pálinkamérök* (és pálinkagyárosok) kérelmére olyan há-tározatot hozták, hogy ennek következtében a pálinkafogyasztás legalább is a háromszorosára fog emelkedni, ami rengeteg hasznót jelent a pálinkaméröknek és a szeszgyárosoknak. A penzügyminiszterium tehát most éljen az alkalommal és tegyen javaslatot azonnal a pálinka adójának legalább is 30%-kál való fölemelésére. Persze csak a főváros területére szorítkozza. (Ugyan az se volna nagy veszedelem, ha az Budapest határain túl is terjedne.) A pálinka adójának ilyen emelésére aztán szükségelment tesz egyelőre gyufa államosítást és minden más monopoliom. A miniszterium figyelmét meg abban az irányban is fölívjuk, hogy ezen eszmének a megválosításával a közönség-ügynek is szolgálatot tesz, tehát föltétlen humánus dologt mivel és ez a rendelet í ezen ököb a társadalom minden körében, osztatlan megelégedéssel fog talákozni.

Jászberényi bor. A „Jászberényi bortenmél” szövetkezete m. részv. társaság Budapeston fölött létesítette, hogy az imert jászberényi borok elterjesztésére minél nagyobb teret nyerjen. A budaköi fők Tóth János ismert jászberényi termelő föltételesen föllétele és vezetésé mellett november elsejével kezdte meg a működését.

Glück Frigyes ösztöndíja. Az Országos iparügyesletnél Glück Frigyes 5000 koronás alapítványt tett, melynek kamatait — 100 koronát — minden két évben olyan fiatal iparosnak adják, aki külföldöl tanulmányúra kíván menni. Azon iparosok, kik önállóan működnek és ismereteket szakmájukban bövenítenek akarják, I. é. december 31-ig nyújtsák be lentí engedélyreket (VI. Gröl Gyula Jenö-utca 4. sz.) bölygetlen pályázatukat az ösztöndíjra. A kérvényben ki kell mutatni, milyen irányban és hol kívánja magát a külföldön kiképezni és milyen célpontja volna tanulmányútjának.

Azok az „alkoholmentes” itatok. Újabb időben egyre-másra és annyira szaporodnak ezek az itatok, hogy alig van már táviratunka, amelyek az „Erdö-gyöngye” vagy „Édes böjta” reklámja ne diszintén Ezeket a mindenképpen reklámot itatokat a leipitgyógyászati állomás nems régen vizsgálat tárgyává tett és az alkalommal megállapította, hogy az egészségére ezek az itatok bizony-bizony igen nagy káros hatással vannak, amennyiben kivétel nélkül oly esszenciák és festékanyagok tartalmaznak, amelyek az emberi szervezetet erösen megkárosítják. Bölyföven szö ez az analízis itatokat, melyek fogyasztása után, mint a tapasztalat is mutatja, erős hányingerre szoktak jelentezteni. Itt említjük meg azt a furcsa körölményt, hogy a Schicht-féle csehországi szappangyár is foglalkozik különböző „gyöngy-mérök” előállításával. A Szappan és gyöngy-mérök” hogyan fét ez öcsze? kérdéskölet sokan. Hát csak úgy, hogy bizonyos szappan-szirkonatok a fölhasználattuk az „Erdögyöngye” és más ily böj-itatok készítésére.

Sokasodnak és tünetnek a munkanelküli kávéházi alkalmazottak. Az utóbbi két sivar esztendő mindenütt nagyon érzeti a hatását és érzik ezt a fővárosi fényes kávéházak tulajdonosai is, akik többé többnyen úgy igyekeztek a gazdasági pangáson segíteni, hogy az alkalmazottak számát a legszükségesebbre redukálták. Többen az ilyen redukálás azzal is elő-gítték, hogy a kávé ipartársulat által elöfogadták és a kávécsokra kötelezövé tett heti szabadnapot konfiskáltak, ami szintén a munkanelküli alkalmazottak számát növelte. Hozzájárult ehhez a kávé ipartársulat elhelyezöjének a működése is és pedig úgy, hogy a kilépö vagy a helyüket változtatö régiek helyett, több új helyezett el.

Szóval, minden közrejáratott abban, hogy a munkanélküli száma emelkedik s amikor ezt az alkalmazzatok maguk is sajnos tapasztalják, jó pár százan külföldre is elutaztak és fölkeresték a kávé ipartársulat elnökét, Weingrub Ignácot, a Teréz-körtönön lévő Edison-kávétárban. Az alkalmazzatok nagy tömegét látva, a közönség közül sokan tünetést sejtve, megjedtek és sieve főztek az ízfűből. Az ijedelem azonban alaptalan volt, amennyiben az alkalmazzotokra nem ez, hanem az volt a céljuk, hogy a kávé ipartársulat elnökét fölkeréjk, hogy a munkanélküli nagy számát és súlyos helyzetét okozó sérlemek orvoslására mód találassék. Weingrub elnök a munkanélküli vezérérebeli megnyugtatta, hogy töle telhetőleg mindent el fog követni. E célból másnapra egybevitatta a választmányt s a tanácskozásba az alkalmazzotkat vezetőit is bevonta. A társulat vezetése a gyűlésből kilötyölőg szinte ígérletet tett, hogy a közvetítési és szabaddióra vonatkozó sérlemeket a lehető-ségre mérten orvosolni fogják.

Magira, erre a közönség kovalcsészerű gyártására, melyet egy pár délelőtti órástnak már eddig is több ezerrel sebesít be Magyarországon, egy fillért se adjon ki senkire. Ez a kovalcsés-működés ugyanis csak ronthat de nem javíthat se levezen, se máson, különben nálunk, ahol a legelső falusi házakban is kifogtalan, jóirt levelet képzésiten.

Egy pilézi sörnyár budapesti raktáros írog az ő felei. — „A borvivaló kérdése”. — „A Veadéglők fűrdője” és több ebe e tovább tartozó közleményünk. anyghalmiázzal a jövő számára maradt.

Pincértanonok alkalmazása. Lapunk más helyen, ezelőtt a kérdéssel figyelemreelitő, hosszabb közleményben foglalkoztunk. A cikkben foglaltakról különben, hogy szakközönségünk kedvelje meg és tegye magévá a pincér-nevelés kérdését, már többször megemlékeztünk, s hogy az szies-ben körökben iddig nem terjedt el, annak egyik okát a anonc-keresés és ajánlás alkalmatlan volta képezi. Hogy ezen a nehézségen könnyítsünk, a Fogadó ezennel fölajánlja hasábjait a tanoncot kereső vagy alkalmazó kartársainak olyképen, hogy ilyen érteimű (tanonc-kereső) hirdeményeiket díjtalanul közli. Ugyancsak díjtalanul hozhat hirdetéseiket azoknak is, akik fiaikat pincértanonoknak akarják adni és e célból alkalmas helyt érdeklődnek. A mai számunkban különben már megkezdült ez a rovatot Weimann Lipót kiskörűi vasúti vendégloos ilyen hirdetésével. Kartársaink azzal hívjuk figyelmét erre a közérdeki rovatunkra, hogy akinek alkalma túrolt van tudomása, ajánlja figyelmébe úgy ebben mint más esetben a tanonc-keresőknek.

APRÓ HIREK. — Öngyökös üzletvezető. A székesfehérvári Elte-kivétel, üzletvezetője, Landmann Hugo, öngyökösösgét követve el Vesztes feltételek okát állítják a gyenge üzletmenet képeze. **Egy cseledzserő halála.** Arvai Frigyes budapesti cseledzserő egész különös véletlenségből agyolotta magát. Mikor este lefeküdt, fogorposztóját sebesből az éjjeli széknyerre tette, úgy, hogy a csó farkasszemét nezett vele. Arzán szivarra gyújtott s az égő szivar tüze véget szinte véletlenségből a pisztoly töltényes felébe állította. Hogy aztán ez átmelegítette a töltényeket, azok mintegy parancssóra durrogtak el s az ügyben fekvő sebesült rövidesen hat lövedék talála. Reggelre meghalt Arvai cseledzserő.

Rozsok a viszonyok. Trieszben a Bristol fogadó a mult héten egyszerre hat helyen is kigyulladt. A fűtőlők nyomban kezelésbe vették az égő fogadót s idejében el is oltották a tüzet. Amikor pedig ezzel kész voltak, kistilt, hogy a fogadót maga a tulajdonos gyújtotta föl. Úgy látszik, nála sem voltak valami virágzó stádiumban a gazdasági viszonyok.

GYASZORVAT. — Illis József a Bpesti Bristol-fogadót igazgatóként leleltette. Matyka Sándor, Gráczban tartatlanul elhalálozott. Az elhunyt tegnapelőt temették el Budapesten.

Áldás és béke halmvaira.

Tanoncktatás, pincérnevelés.

— Neveljünk pincéereket! —

Sokszor, sokánál nyilvánult meg ez az óhaj: Neveljünk pincéereket. Tartunk tanoncokat s ottassuk, tanítsuk és képezzük ki őket olyan pincéereké, akik nemcsak azoknak, akiknél kitanulnak, hanem maguknak is iparuknak is hasznára válnak. Ez elsőrendű és igen nagy érdeke a vendéglősiiparnak. Amelynek fejlesztése és képesítéshez kötése, enélkül el sem képzelhető.

Panaszokat lehet hallani uton-utólen, hogy kevés az intelligens és jól nevelt pincér. Am soknál nemcsak a nevelés, hanem a képzés is nagyon fogyatékos. Különösen pedig a fiatalbep nemzedéknel látszik meg a tisztelatlanság és jó magyaveletl hiánya, dacára, hogy közülök sokan fővárosi elsőrendű üzletekben tanoncoktattak.

Hogy hol itt a hiba? Az oktatás és nevelésben. A legtöbb helyen ugyanis éphogy csak tartanak tanoncokat, de nem oktatják és nevelik őket. Nem tanulják meg épen azt, mire leginkább szükségük van. Fődolganok veszik, hogy a *kiszolgálást* értsék. Ezt el is „sajátítják” az idősebb tanoncoktól, vagy az éthörd utbaigazításra révén, míg az oktatási és nevelési rész a „tanonciskolára” marad. Hogy ez aztán mint felel meg ennek a földadatának, azt a fentemlített panaszok igazolják.

Hogy a tanoncoképzés és pincérnevelés mennyire hiányos, erre nézve egy jellemző esetet említnék meg. Budapesten, az egyik Bákóci-uti nagyobb fogadó énterében a tanoncokat hetenkint 24 óras szabadnapra bocsájtják. Hogy ez idő alatt hol járnak, mit művelnek: azzal a tulajdonos nem törődik. Hát lehetséges ez pincérnevelésnek nevezni. Ez és majd így van a legtöbb helyen. A fővárosban különben alig van 6-7 vendéglő, hol a tanoncok kellő kiképzésben részesülnek.

A Fogadó azt tartja és ennek már kifejezést is adott, hogy jól képzett pincérek csak a vidéki üzletekhol kerülnek ki. Mert itt másként fogják föl a tanoncoktatás és nevelés kérdését és törődnek a tanoncokkal. A Vas, Zala és Sopron-megyékébb kikerült pincérek tanítási és nevelési rendszere ismeretes. De más vidéken is vannak, akik érdemesnek tartják ezzel az ügyvel foglalkozni. Hogy pedig egyesek mily szívesen fogják föl és mily szeretettel kezelik ezt a valóban nem utolsó rendű kérdést, erre nézve bemutatjuk a kiskörűi vasúti vendégloos, Weimann Lipót levelet. Ez a kartársunk amióta csak önállósította magát, tanoncokat tart s azokat a legjobb kiképzés és nevelésben részesíti. Ezt a levelet is ilyen — tanonc-keresés — ügyből kilötyölőg írta hozzánk. Érdemes elolvassni és a levélben foglaltakat megvizsgálni.

„... Egy jónévelésű tisztességes fiura volna szükséges, tanonc — írja kartársunk.

A fiu nálam csaknál bánásmódom és nevelésben részesül. Hogy jól képzett pincér valóban e vele való vesződséget és fáradságot. Oktatom, tanítom és pedig oly irányban, hogy ne csak az üzleti gyakorlatot, hanem lassankint a mi foglalkozásunknál annyira szükséges jómódort és műveltséget is elsajátítsa. Eddig tanoncaink közt volt két egyszerű, de tisztességes házából való paraszti. Mire a két-két évi tanoncidőnek vége lett olyan jómódoru s emellett tisztel- és kötelességtudó borbukka nevelődtek, hogy szinte

örömmel tellett bennük. Tanoncainkat a jó bánásmódom kívül ruházom, tiszta szép fehérneművel látom el s erre sem sajnálom a kiadást, mert szép öltözökösök és csinos megjelenésük vendégloos díszlet eméket. A tanoncot különben a folszabadulás után mindjárt nem bocsájtom szélnék, hanem tovább alkalmazom, így, egyzmost öökid éven van nálam és mint fizetőpincér teljesít szolgálatot. Amikor pedig bármelyik tanoncom elkerül tőlem, az kellő gyakorlatl, a pályája iránti szeretettel és ambícióval s ezenkívül szépen megtakarított pénzzel távozik tanoncokdása helyéről.”

Hát ez az a nevelési rendszer, ami ebben a levélben foglaltatik s amit a Fogadó oly gyakran ajánlolt figyelembe. Oktatni, nevelni a tanoncot olyan odaadással és szeretettel, amint ezt Weimann Lipót kartársunk teszi, akinek magának is öröme telte abban, ha a tanoncok alkalmazott egyszerű parasztlból, vagy az iparos és kereskedő családok fiából a munkájuk és pályájukat szerető, finom módoru pincéereket sikerült nevelnie. S hiszik-e kartársaink, hogy az ilyen módon való pincérneveléssel önmaguknak és iparuknak a legszebb szolgálatot tesszük?

NYILT-TER

— Kereset alkalmasságra nem foglalkozunk.

Hordók.

60-70 hektoliter jórakban lévő boroshordók azonnal eladó. 7 filler fillereje.

Osányi Lajos vendégloos Rábapordány.

Keresek január elsejére

vendéglő „elszámolásra” ezer korona óvadékkal. Szives megkeresések kéretnék e címre: **Kecsák Károly** főpincér **Beregszász, Hungária-fogadó.** —

Azonnal

60kórán eladom vagy bírbemadom jó ká-ban lévő s a város legforgalmasabb — fő — helyén fekvő

Központi szállodámat és kávéházamat. —

Tudakondóhatni: **Szentpétery Gusztávnál** Erzsébetváros (Kakukkútfőmezeje) — 2-3

ÜZLETI HIREINK.

Videki előfizetőinket értesítjük, hogy **Apor-Hírszóló** lapunk részéről *nincs megváltozó előfizetői pénzek járuléval*, így sem előfizetési, sem a iappal kapcsolatos egyéb díjakat *ne fizessenek* neki a kartársak.

Jó új-török. A mult évi rossz időjárás következtében alig volt vidék, ahol jó bor termelt volna. Kivétel képez a „Visontai és a Mátrahégyaljai Szőlőtelep Borettékézőt-r-tára”, melynek új borai minőség tekintetében még az eddigi termés is jóval fölülmúlják.

Figyelemreztetés. Azon előfizetőinket, kik a „Fogadót” a megjelenés napján nem kapják meg, kérjük, sziveskedjenek a kiadóhivatall egy levelező-lapon értesíteni.

Kistétény és vidékeken sörkarrata. **Írlandi Lipót** (a Budafoki- és környékbeli vendéglőos ipartársulatának pártoló tagja) ezen közözi értesíti a Kis- és Nagytétény, Budafok és ezen körzetenek vidékébe tartozó összes vendéglőos urakat, hogy **Részénnyör-rakódási** modernül rendezte be. **Állítandó söröző** és **jó kiszolgálás** mindenkit biztosít. Vállaltat a kartársak figyelmébe és jóakór pártfogásába ajánljuk.

Uj nagy kávéház a fővárosban. A belvárosban, Egyetem-utca 5. sz. alatti Erzsébet királyné fogadó tulajdonosa, **Szabó Imre**

fogadját egy nagyszabású kávéházzal bővítette ki. A modern kényelemmel és fényes berendezéssel ellátott kávéházat, mely az Egyetem-utca és a Ferenciek-terén lévő Központi kávéház gazdját is egészen különös és furcsa intézkedésekre indította, Szabó kártársunk e hó 15-én nyitja meg ünnepélyesen.

Rábapordányban a nagyvendéglőt **Csanýi Lajos** volt győri ismert főpincér átvette és az egészen újjan és szép csinál rendezte be. Az átvétel és ünnepélyes megnyitás augusztus utójával történt.

Közösen az Elite-kávéházat **Vince Mihály** kártársunk, volt szolnoki vendéglős megvette. Az új tulajdonos az üzletét egész ujan átalakította és berendezette s egy ugyancsak nagyszabású és modern berendezésű éttermmel bővítette ki. Az ünnepélyes megnyitás e hó elejével történt.

Makos János kártársunk üzlet-átvételi hírébe egy kis sajtóhiba csuszott. Ugyanis üzletét a Ferenc József-rakpart II. sz. alatt és nem a II.2. sz. alatt nyitotta meg.

Polgár Sándor volt jónévv főpincér Felsőbükön (Sopron m.) a Nagyvendéglőt örökáron megvette és ezt egész alkalommal a mai igényeknek megfelelő kényelemmel berendezéssel szerelte föl. Az ünnepélyes megnyitás október 15-én történt.

Grosz Mór fogadója. Egyik előző számunkban megírtuk, hogy a nagyvárdi Korona-fogadót **Grosz Mór** előnyösen ismert s utóbb volt petrozsényi fogadós kártársunk megvette. A modern fogadó, vendéglő és kávéházzá átalakított új nagyszabású üzletet a jőhrnével és népszerű új gazdájára e hó közepével nyitotta meg ünnepélyesen.

Budapestben a VII. ker. Dohány-utca 55. sz. alatt **Vida Péter** egy csinos és modern berendezéssel kávéházat létesített. Új szép üzletét, ahol kellemes és kintnő cigányzene szórakoztatja a közönséget, **Vida** kártársunk e hó elejével nyitotta meg és azt máris szépen föllendítette.

Felsővison a Kaszinó-vendéglőt **Novotny Károly**, nem mint önálló, hanem mint üzletvezető-vendéglős vette át. Az új üzlet menétét különben **Novotny** kártársunk máris szép lendületre hozta.

Vulkánban (Hunyad m.) a „Havasi-kürt” fogadót **Hirsch Mihály** előnyösen ismert s utóbb volt petrozsényi főpincér átvette. Új fogadós kártársunk üzletét és alkalommal egész ujonnan átalakította és ugyancsak új, modern berendezéssel szerelte föl. Vállalkozásához sok sikert kívánunk!

Csato Sándor kártársunk, a VI. ker. Szabolcs-utca 4. sz. alatti jőhrnével vendéglőjét egész ujan renoválta és rendezte. Csato gazda üzlete előzékenysége, valamint jó könyháza és tiszta italai miatt szép látogatottságnak örvend.

VÁGOPAD
bűkk- vagy lőgyfából, bármily méretben eladó.
Nagy Imre, Bakonyánána.

Vendéglői üzletemben
olyan egyedülálló egyént alkalmaznék leszámlára, aki a pincéri teendőket érti. — Fizetése mossonként teljes ellátás és a bevétel 5 százaléka. Nemi hitessétek megkötendik. Cím: **SCHMID ALAJOS** vendéglős Zámoly, Fehérmegye.

Tudja Ön már mi a Dr. Burger-féle „VENUS”?
Ötliké fogda dicán a „Venus” kendős kintnőfégy, ha egy kísérletet tesz vele.
Rónal- és lábmezőre ellen teljesen kipróbált és garantált szer.
Orvosi szaketkintnyek véleménye szerint: A „Venus” kendős föllélmény az eddigi összes a téren lévő szerkezet, mert egy II. tégely elhasználása a legmekacsabb létszárd, több évre megszűnő.
Egy tégely ára 2 korona.
Írjon még ma s Ön csodát fog látni. Kaparó:
Wittreich F. Nándor Szombathely,
Falaly Ferenc-utca 43. sz.

Barcon a Korona-fogadót jőhrnével gazdájára, **Skergula Ferenc** kártársunk, egész ujan átalakította, több szobával kibővítette s ugy a szobákat, mint az üzlet többi részét új és modern berendezéssel szerelte föl. Az ünnepélyes megnyitás e hó elejével történt.

Fertőszentmiklóson (Sopron m.) a Nagy-vendéglő bérletét **Hernitz József** volt ismert főpincér nyerte el. Új vendéglős kártársunk üzletét egész ujan átalakította s modern csinál rendezte be és ünnepélyesen október elejével nyitotta meg. Sok szerencsés!

KERESTENEK. T. olvasóinkat kérjük, hogy az alább keresett címek holléteit, kártársi szívesegéből, a megadni készítsék egy levélapon közöljék.
Szathaly János főpincér holléteit **Grófcsék** ügyben kéri tudatni **Kis R. Pál** Orient-fogadó Budapest, Kákóci-ut 42.

Palley Emili, ki nyárán nálam volt Vitakán alkalmában, tudassa velem címét sürgönyvel; **Radó Albert** fogadós, Érszobárváros (Erdy).

Nagyatadón a Kossuth-kávéházat és fogadót tulajdonosa, **Weisz Adó** kártársunk, egész ujan átalakította és berendezte s az ugyancsak új „Hazám” címen e hó elejével nyitotta meg ünnepélyesen.

Családi öröm, **Ily Németh** Antal soprohorpácsi vendéglős kártársunkat derék neje egy csinos lénybával ajándékozta meg. Az új honleány a keresztnevet **Margit** nevet nyert.

Zalaszentbalzáson a Récsény-féle nagy-vendéglőt **Eisinger József** előnyösen ismert vendéglős örökáron megvette. **Eisinger** kártársunk üzletét teljesen átalakította, több fogadót szobával kibővítette s az egészet a mai igényeknek megfelelő és éknyelmes berendezéssel szerelte föl. Az ünnepélyes megnyitás a mult hó elejével történt.

HELYVAL TOZÁSOK. Budapestben a Mitrovátz-nagy-vendéglő fog. állását **Szabó János** újból elfoglalta. **Góczy Kálmán** Nagybányán az István- király-fogadót **Beltevezetői** állását tölti be. **Kolozsváry Andor** Szabadkán a páldványai vendéglő (I. II. oszt. étt.) fog. állását töltötte be. **Móritz Albert** Bonyhádon az Országn-fogadót fog. állását foglalta el. **Separi-szentgyörgyön** a Városi kávéház fog. állását **Csillag Árpád** töltötte be. Mellette mint főpincér **Borosgy Gyula** és **Palkovits Gyula** segítők, nyertek alkalmat. **Oroshádon** az Alföld-fogadót fog. állását **Müller Károly** töltötte be. **Szabó Péter** Tiszenán a Városi-fogadót fog. állását foglalta el. **Szilvási Sándor** Szeveden a Pröfka-fogadót fog. állását töltötte be. **Orszá János** Nagyasszonyon a Royal-fogadót fog. állását foglalta el. **Zalacszerében** a Magyar király-vendéglő fog. állását **Horváth Károly** töltötte be. A Bárány-fogadót sörseparnka fog. állását **Óráh János**, míg ugyanitt a kávéház r-füzét fog. állását **Piffnyai Károly** töltötte be. **Kakas Elek** Kesztelnyen az Amazon kávéház fog. állását foglalta el. **Fördös Gábor** Kaposváron a Turul-fogadót fog. állását töltötte be. **Kozák Béla** Füzesszabánban a vasuti vendéglő fog. állását foglalta el. **Berilvany Gáza** Nagy-kikindán a Városi-fogadót fog. állását töltötte be. **Ballasagarmaton** a Nemzeti fogadót szobafog. állását **Grozner Antal** foglalta el. **Nyiregyháza** a Pannónia-fogadót fog. állását **Monschein József** töltötte be. — **Petrozsény**, **Grosz Ignác** tudósítás. **Trener Sándor** az itteni Emke kávéház fog. állását foglalta el. A Központi kávéház fog. állását **Kohn Samu** töltötte be. — **Aradon** a Hagenmachner-sörseparnka fog. állását **Bayer Imre** töltötte be. **Ugyanitt** mint étt. **Petrás Károly** müködik. **Bécsy Mihály** az Ujlejtő és **Keresztény Márton** a Tatra kávéház fog. állását foglalták el. **Birman József** Battonyán az Ur-kaszinó vendéglőjében mint fog. müködik. **Schnapper Antal** a csornai Kakas-vendéglő fog. állását foglalta el.

Árverési hirdetmény.

Alulírott községi Előljáráóság közhírré teszi, hogy a község, mint erkölcsi testület tulajdonát képező — és **ítalmérsi jog gyakorlásával egybekötött kocsmahelyiséget** és melléképületeit **1913 évi november hó 2-án délután 2 órakor** tartandó nyilvános szóbeli árverésen hérbé adni fogja.

Az árverés színelye: **Léker — körjegyzői iroda.**

Kikiáltási ár: 1001 korona.

Árverési feltételek a **lekéri körjegyzői irodában** a hivatalos órák alatt betekinhetők.

Garamdamásd, 1913 október hó 11-én.

Az Előljáráóság.

ELADÓ!

Jól bevezetett **ásványvíz-forrás** — Párisban és Londonban 1912-ik évben **aranyéremmel kitüntetve**, — teljes felszereléssel s a hozzátartozó épületekkel **kedvező feltételek mellett** — családok okok miatt — eladó, esetleg bérbeadó.

***** Bővebbet: *****

Tolnay Lajos, Győr

Évtizedek óta úgy a fővárosi, mint a vidéki jobb szállodák, vendéglők és kávécsok szállítója a

Löwenstein Mihály utóda **Horváth Nándor** — cs. és kir. udv. szállító cég —
Főüzlet: Budapest, Vámház-körút 4. és Kishíd-u. 7.

Alapítva 1864.

Csemegeárúk (sajtok.) Kávé. Italok.

Saját érdekében kérjen árlapot!

EGYRŐL-MASROL.**Szüret előtt.**

Hamis kislány az én babám,
Hamis minden porckájja,
Kineveti, kicsufolja
Ki jó szívvel van hozzája.

Engemet is kinevetett,
Ki is csufoolt egyre-másra,
No de várj csak, te kis sátni.
Ráfizetsz meg a vásárra.

Egyzer aztán, mikor ismét
Incelkedett, ölbekaptam —
S azt a huncut pici száját,
Ossze-vissza csókolgattam.

Elmutt erre paján kedve
S a bánata mindegyre nőtt:
Mit tehettem, — feleségül
Vettem ép' most szüret előtt.

Kis Kürtös

Ünnepi tünődés.

A budapesti Bendegúz nagyvendéglő legkisebb Balambér borgyereke a homlokára, bökint mutató-ujjával és így kezd el tünődni:

— Hogy a szüdség újévi ünnepeit nagyobbak, mint más polgártársaké, az abból látszik, hogy ilyenkor még a köser vendéglők és csapásoké is bezárnak, miután a konyhán tünnek a a tűzőn főmunkák lemmi nem szabad. Csak azt nem érzem, hogy az ilyen ünnepekbe járó vendégek és maguk a vendéglők is, mit és hol kóstolnák ilyen alkalmakor? Hogy csak vizen és pékgyéren ének, az lehet. De hát akkor meg micsoda nagy ünnepe a, ha az »ünnepi ebéd és vacsora« ilyen mentőből telik ki?

Az ivóban.

— Fejtsd meg Rekettyés — hogy miben hasonlítanak különösképen egymásra a pesti nők, meg a kínai mandarinok,

— Ejnye no! Cofplot viselnek ezek is, azok is.
— Helyes. Most azt találd ki, hogy mi különbség van a mandarinok meg a pesti hölgyek copja között?

— Legfeljebb az, hogy az egyik rövidebb, mint a másiké.

— Dehogy. A pesti nők legtöbbszörnek hamis copja van.

Uj pálya.

— Aztán mond csak Tóni, mi a csoda ütött beléd, hogy itt hagyd ezt a jó hejyet?

— Kerem én azért lépek ki az üteletből, mert valószínű leszek! — mondta az épen most fölszáadt búrós.

— Mi fányá lész? — vállalkozó! —

— Igens. És pedig úgy, hogy a budapesti vendéglőkben kímustrált öszres régi szótartókat potom pénzén öszveszáróm és leviszem aotkat a Balkánra. Ott bizonyára még az a hajdani idő járja, hogy a mi régi só paprika tartóinkat újságként fogadják. Ugy hiszem, egy ügyes boros ezen a révén és pályán, egészen jól fog boldogulni.

Forgalmas**nagyközségben**

50 és óta fenálló 6 szobás szálloda, kávéház, étterem és söntés — elutazás miatt invaritáriumban, csadó, esetleg alább-lobbe kiadó. **Vételár** 3000 korona. Füztenélő közpénze 2000 korona. Fenmaradó öszseg kedvező feltételek mellett fölösztelhető. Cím a kiadóhivataltban.

Kávéház átadás.

Nagyobb vidéki városban (megye székhelyen) a főtérn egy jóforgalmu hávéház

— (erős éjjeli üzlet) —

konkurrencia nélkül, a tulajdonos betegesége miatt, azonnal átadó. Átvételhez 5000 korona szükséges. Cím a kiadóhivataltban.

HUSZ

Évi gyakorlattal bíró szállodai

könyvelő és üzletvezető

fővárosi vagy vidéki elsőrangú szállodába ajánlók azonnali beféltésére.

Megkeresések e lap kiadóhivataltba kértetnek.

Fajalmát**Körtét
Diót**

saját termésűt — olcsón szállítók,
kisebb-nagyobb mennyiségben. 4-6

Dácsék Péter Felsőhánya.

35943

X—3. 1913. szám.

Versenyárgyalási hirdetemény.

Herkulesfürdőben a kinstár tulajdonán képező:
a/ ezidőszertinti gyógyszertári helyiség iparüzleti célokra,
valamint az ehhez tartozó öt szobából és a szükséges mellék-
helyiségekből álló lakás;

b/ Ferenc-fürdő épületben lévő fűszer vagy egyéb ipari cikkeket elárultására szolgáló üzleti helyiség, valamint az ehhez tartozó négy szobából és a szükséges mellékhelyiségekből álló lakás;

c/ 5 érszártsék helyiség és lakás;

d/ Nándor-udvar épületben lévő fodrász üzleti helyiség és 77. sz. szoba;

e/ barakk-vendéglő és lakás;

f/ a II. III. számú istálló és I A sz. kocsiszín;

g/ a győzterem nyílt folyosóján lévő I. 6. számú ipar-
üzleti helyiség és a Nándor-udvarban lévő 74. sz. szoba;

h/ ugyancsak a győzterem folyosóján lévő I. 5. sz. ipar-
üzleti helyiség és a Nándor-udvarban lévő 81. sz. szoba;

i/ a II. 10. sz. iparüzleti helyiség;

k/ a II. 11. sz. iparüzleti helyiség;

l/ a diszkrétben lévő III 17. sz. iparüzleti helyiség;

m/ ugyancsak e diszkrétben lévő III 20. sz. ipa üzleti helyiség — egy hatévi időtartamra 1913. évi november hó 15-én délelőtti 10 órakor a herculesfürdői m. kir. földúrgazgatóság hivatalos helyiségeiben tartandó zárt írásbeli ajánlati versenyárgyalással egybekötött nyilvános szárti árverésen bérbeadtnak.

Vállalkozni szándékozók felhívtnak, hogy egykoronosa okmányblyeeggel ellátott, magyar nyelven megszerkesztett külön lepecsételt írásbeli ajánlatokat zart borítékban 1913. évi október 30-án délelőtti 10 óráig, vagyis a tárgyalás megkezdését előzárva megelőzőleg az ajánlati végösszeg 5 (öt) százalékan megtelező készpénzből, avagy állami letételek elfogadható értékpapirokból álló bánatpénz átvtételét igazoló m. kir. adó-

hivatali (m. kir. állampénztári) letétnyugrával felszerelve, a herculesfürdői m. kir. földúrgazgatóságán annnyal is inkább nyújtsák be, mert a határidőn túl benyújtott, vagy beérkező és távirati ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

Az ajánlatban ajánlattevők határozottan kijelenteni tartoznak, hogy az általam 85943 1913. szám alatt megállapított ezen versenyárgyalási hirdetemény kiegészítő részét képező részletes feltételeket, valamint a szerződési feltételeket ismerik és azoknak magukat alávetik. A megállapított versenyárgyalási részletes feltételektől, valamint szerződési feltételektől eltérő kikötéseket tartalmazó, vagy megfelelő bánatpénz letételek igazoló letéti nyugta nélkül benyújtott ajánlatok szintén nem vétetnek figyelembe.

A beérkezett írásbeli ajánlatok felbontását megelőző szóbeli árverésen résztvenni kívánók kötelesek a megállapított bánatpénzt az árverést megelőzőleg a földúrgazgatóságán letenni, illetve illyennek valamely adóhivatalnál (állampénztárnál) tartótt letételek az igazgatóságánál a versenyárgyalást megelőzőleg igazolni.

A versenyárgyalási hirdetemény kiegészítő részét képező részletes feltételek és szerződési feltételek a herculesfürdői m. kir. földúrgazgatóságánál a hivatalos órák alatt bármikor betekintethető, s kívánatra 20 filléres postabélyeg melléklése esetén az érdeklődőknek meg is küldetnek.

Fenntartom magamnak azt a jogot, hogy a tett ajánlatok közül, tekintet nélkül a megajánlott bérösszegre, szabadon választásiassak, esetleg valamennyit visszantartásiassam.

Budapest, 1913. szeptember 19.

M. kir. földmívelésügyi minster.

HIRDETÉSEK az VENDÉGLŐSÖK NAPJÁRA

1914-KI

számára, mely ez évi november hónapban jelenik meg az eddiginél is jóval nagyobb példányszámban, október hónap közepéig vétenek fel a Fogadó kiadóhivatalában.

ORIENT KÁVÉHÁZ

Budapest, VII., Rákóczi-ut 42. sz.
Kávészárlatulajdonos: **Wolfs Nándor.**

Modernül berendezett kávéház (négy tekeasztal és mellékhelyiségekkel) a főváros közepein a Nemzeti színi- és (volt Nepszínház) átellenében.

A fogadós-, vendéglős- és kávé szakmához tartozók kedvelt találkozó helye. Mérsékelt árak.

Forgalmas

balatonmenti **nagyösszegeben** fűszerek óta fennálló nagyvendéglő, kedvező fizetési feltételek mellett eladó. A kőszeg határában két balatoniról folyó van, melyek a vendéglő nyitható meszárakat kitűnő forgalommal látják el. Vételár egyezség szerint. Cím:

„Nagyvendéglő” Balatoniokajár
(Veszprém m.)

Kortyantó.

Cigány mellett.

Szomoruan, bánatosan zug a szél,
Míg a tájról más vidékre utra kél.
Tépdési a lombok sárga levelét,
S elsodorta a világha szerzesét!

Engemet is elcsodot a végzetem,
Héj, azóta szomorú az életem.
Távol tőled csak bolyongok édtalan...
Lelkem álma, boldogsága oda van! ...

Somogyi Imre.

Műfordítások.

Palace : — Palackfogadó.

Excelsior : — Egyszerű az a kettő.

Hotel Astor : — Hozd ide az ostort.

Casino de Paris : — Hopszár! hopszarsza.

Maggi : — Kotyvalék. Bala ...

Zsömlyes boltban.

Handi gyerek, az ursorás hirben álló Kis Zakariás fia, zsömlyéért megy a boltba, de a zsömlye árát az uton elveszti. Ennek dacára a rábizott feladatnak bátran és így fel meg: — Boltos bácsi, kérek egy zsömlyét; miután az árát cithon felejtettem, ha tetszik, váltót adok róla.

— Hát azt n hol veszed azt, te kisebbik kőtnivaló?

— Honnét? hiszen van az édesapámnak elég váltója.

Cukorgyári vendéglő és barak

— Szolokon — eladó —

Kezdetleges forgalom, csakis itálban, évenként 60 ezer korona, az első havi számítás után, mely azonban folyton emelkedik. — Az üzlet eladása azért vált szükségessé, mert végtére nincs megfelelő emberem. Eladási ár: 25 ezer forint. Megvételhez elég 10 ezer forint. A többi rátra maradhat. Az épület és telek 20 ezer forintba került. Bővebbet a következő kiadványunkban Szolokon. **Nagy Géza** nyomdátulajdonos

Halló! Halló!

Matzner újból elfoglalta régi állását Kreibich M. elhelyező irodájában. Ezúton kéri az i. l. írók urakat, valamint a helykereső i. személyzetet, hogy b. pártfogásukban részesítsen ez új helyén szveskedjenek. Cím:

Kreibich iroda
Budapest, IV., Borz-utca.

Kiváló tisztelettel
KREIBICH M.

2-2

Vendéglői és kávéházi cikkek

olcsó beszerzése

Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 34. (Fogadó nyomda.)

Szállítja a következő cikkek:

Fogvájókat a legjobb kárpáti fából mindenkivitelben és minőségben.

Amerikai fogvájó, egyik vége gömbölyű, a másikat vége hegyes, a jelenkor legjobb fogvájója.

Szivarsziphákat egyszerűen és költségesen egyetlen szópókkal, reklámmalossal és anélkül.

Krótákat vendéglői és kávéházi célra, színes papír- vagy faburkolatban.

Dékokrótákat, fehér, kék vagy zöld színben reklámmalossal s anélkül.

Dékokrótákat és börragaszt az összes használatos minőségekben.

Írótablettákat vendéglői és kávéházi célokra negyféle nagyságban.

Tablettároló-szivacsokat a legfinomabb minőségben közvetlenül a termelőktől beszerzve.

Riza-szalmaszállat hűsítő itatok szárcsioséhez 1000-ként dobozba csomagolva, vagy szárlaként helypapírhelyében, mely esetleg reklámmalossal is ellátható.

Hektograph-készülékek, étápráshoz a legideálisabb eljárás.

Pótkercseket bármely rendszerű sokszorosító készülékhez.

Hektograph-lapokat és anyagot kitűnő minőségben.

Hektograph tentákat étápráshoz az összes színekben.

Hektograph írógepszalagokat étápráshoz, bármely rendszerű írógepkhez.

Hektograph-anyag a legkiválóbb minőségben.

Tollszárazakat minden kívánt kivitelben és minőségben.

Író- és rendelteléseket a legmegfelelőbb faajtékban acélból, nikkelből vagy alumínumból.

Ruggyanta-bélyegzőket a legolcsóbb áron.

Bélyegzőpárnákat háromféle nagyságban.

Étlapokat, borjegyzékeket minden igénynek megfelelő kivitelben egy vagy több színben nyoma.

Süntés-, konyha- és kávéházi beíró lveket előírás vagy saját mintáink szerint.

Szelvény-béreteltzések 11 koronás és 22 koronás beosztással.

Étel- és italjegyzekeket gyufatartókra alkalmazható, egy vagy több színben erős, finom kartonpapírra nyoma.

Méno- és asztalkártyákat egyszerű és díszes kivitelben, esetleg a kívánt szöveg szerinti nyomással.

Elfoglalva, Lefoglalva, Fentariva! felíratu, gyufatartóra alkalmazható táblácskák, csinos kerettek, két színben nyoma.

Selyempapírszalvétákat a legkiválóbb minőségben, minőségekben és színekben.

Bon-blokkok minden színben és minden nagyságban.

Bonkönyvek másolatol 1—300-ig vagy 1—1680-ig számozva.

Ruhatári számok 1—300-ig és 1—500-ig számozva.

Bélyegjegeket szelvényvel 1-500-ig számozva.

Olcsó szabott árak!

Papírszalvéták teljes választékban. - Hektograph-fel-szerelések. - Levélpapírok, borítékok. - Vendéglői és kávéházi íróeszközök. - Pincészeti és borászati cikkek.

Olcsó szabott árak!

Néhány szakértői vélemény

□ □ □ □

Frohner Hotel Imperial, Wien. A „Kristály” asztali vizet vendégeink kellemes íze miatt kedvelik. **Rüling,** igazgató.

Restaurant Carl Hiller, Berlin NW. Unter den Linden 62-63. A „Kristály” ásványvizet vendégimmel igen kedvelt és szállítmányaink mindig a legjobb állapotban érkeznek meg. **Louis Adlon,** tulajd.

The Savoy Hotel, London. A „Kristályforrás” ásványvizet kitűnőnek találok ugy tisztán magában, mint borral vegyítve. **Henry Prüger,** vendégfős.

The Splendid Hotel Ostende. A „Kristályforrás” ásványvizet a legkitűnőbb és vendégimnek legkedveltebb asztali vize, melynek hírneve túlhaladta az összes eddig ismert vizeket Ostendében. **Charles Vásárhelyi,** igazgató.

Ő cs. és apostoli kir. Felsőge Udvari Gazdasági hivatala, Wien. A „Kristályforrás” igen kellemes ízű és üdítő italnak találtatt. **Franz von Worlitzky,** cs. és kir. udvari gazdasági igazgató.

Hivatalos vélemények.

Budapest székeséfváros vegyészeti és tápszervizsgáló intézete a „Kristályforrás” ásványvizet *tiszta*, bomlási anyagoktól egészen mentes és chemiai szempontból *egészségesnek* minősítette.

Az állami bakteriológiai intézet a „Kristályforrás” vizet tisztának és kifogástalannak minősítette.

Dr. Rigler Gusztáv, a kolozsvári egyetem egészségtan tanára, az 1902 XII. magyar balneológiai kongresszuson a forgalomban levő különféle ásványvizeknek bakteriológiai szempontból történt vizsgálatáról tartott előadásában *legtisztábbnak* a „Kristályforrás” ásványvizet jelentette ki.

A magyar kir. tud. egyetem vegytani intézete a „Kristályforrás”-t *nagy mélységből* fakadó *állandó összetételű, igen tiszta,* magnesium hydrocarbonatos ásványviznek minősítette.

Az Országos Magyar kir. Chemiai Intézet megállapította, hogy a „Kristályviz” igen tiszta magnesium-hydrocarbonatos ásványviz.

A magy. kir. Belügyminiszter 1906. március 6-án kelt 22882. számú határozatából. A „Kristályforrás” közegészségügyi szempontból *mint éleztől: kitűnő* és rendkívül értékes.

Az Orsz. Közegészségügyi Tan. a „Kristályforrás”-t *helyes és tisztán* való kezelése folytán a külföldön való versenyére más ásványvizekkel hivatottnak minősítette.

Hektograf

lapok, ténták, késtűlécék stb. az étlap-sokszorosításhoz való cikkek legelőszöbben beszerezhetők a

Fogadó-nyomdában

Budapest, Szentkirályi-u. 34.

Átadó vendéglő

A felvidék egy igen előkelő székvárosában betegkeskedés és nyugalomba vonulás miatt egy **jóhírnévű vendéglő** teljes berendezéssel átadó. A vendéglő az „Úri kaszinó” épületében van, mely következő helységekből áll: Egy szép hatalmas **étterem**, egy **kisebb étterem**, **12 vendégoszoba**, magánlakás, színelhelyzeti lakás és kitűnő mellékhelyiségekből. Villanyvilágítás, mérsékelt üzletbér. Az átvételhez nyolcezer korona szükséges. Cim a kiadóhivatalban.

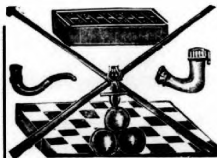
1-4

Szalmaszálak

hűtő italok szűréséhez, szelyempapírhüvelyen vagy anélkül legelőszöbben kaphatók a

Fogadó-nyomdában

Budapest, Szentkirályi-u. 34.

Novágh Károly mű- és diszmű-esztergályos

Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 3. (Első Hazai Takarékpénztár szobán)

Ajánlja saját készítménye **elefantosnt-teke (billiard) golyok, dákok, sakk, dominó, lignum santum-golyok, bábuk, sétabotok, takték, és borostyánkő dohányó-eszközöket stb. nagy választékban.** — Billiard-golyók **esztergályozása, dákok, sakk és dominó javítása olcsó árszámítással, pontos határidőre való szállítással** — elfogadtnak. □

Eladó nagyvendéglő.

Vál községben (Fejérmegyében) a **nagyvendéglő**, melyhez a vendéglő helyiség-ken kívül 12 szobás lakosztály és szálló szoba. — 42 lóra szálló, kocsiút, tekepálya, jégverem, kitűnő pincék stb. stb. tartozik — eladó. Hővebb tájékozás meg tudható **Breier Géza** tulajdonosnál, a Dréher-féle sörárrakt kezelőjénél **Bicskén.**

A vétel iránt érdeklődők figyelmé felhívatik, hogy az Ercsi — Vál-Bicskői helyierdeki vasút építése rövidesen kezdetét fogja venni.

SAJT

Számtalan kintetetés

EMENTALI, RÉPCELAKI, TRAPPISTA, ROMADOUR, CSEMEGE- és TEAVAJ

ajánlja **Stauffer és Fiai** sajt- és vajgyártó RÉPCELAK Vas m.

Eladó beszálló-vendéglő.

Szentgotthárd nagyközségben (járás székhelye és vasútállomása) egy emeletű **beszálló-vendéglő**, melyhez 4 kiadható lakás is tartozik és amely a földszinten 1 étterem, 2 vendégszoba, 1 nagy konyha, a vendéglőnek külön lakás, 1 polgári kórhelyiség (100 taggal), az emeleten 3 szállószoba, egy nagyterem, továbbá az udvaron 3 istálló, 1 kocsiút, külön nagy kertelveliség (fedett verandával és fedett kuglóval, nagy jégverem, 3 pincével, 1 mosókonyha és hozzá tartozó melléképületek. — családi okok miatt, előnyös feltételek mellett, azonnal eladó.

A nagyközségben 4 nagy gyártelep, 1 villamos telep és 3 téglyagyár van; közvetlen szomszédságban a Kir. Járásbírószék és Posta-hivatal van.

A vendéglő 3 utcára szolgál és átjárható, tehát forgalmas helyen van. Tekintve, hogy a nagyközségben évente 8 országos, ezenkívül hetenként minden hétfőn nagy áttart- és gabonavárás is van és állatvásárt közelében fészaki, igen előnyös, kiemeltáthatóság a fogyasztás: évente borban 200 hektoliter, sörben 150 lit.

Az egész berendezés amely a legjobb kárban van, szintén átveendő. Bővebb felvilágosítást ad az „Agricola” forgalmi iroda Szombathelyen, Vásáros-tér 8. szám, továbbá a helyszínen Bayer Jenő Szentgotthárdi lakos, az akir a verőnkön kétség nélkül állanak rendelkezésre.

Jóforgalmu vasúti vendéglő

(és szálló) teljes berendezéssel együtt, a családító betegsége miatt azonnal eladó.

Vételhez szükséges összeg: 16000 (tizenhatezer) kor. Még öt évi bérletszerződés van hátra. Cím a kiadóhivatalban.

1468/1913.

Hirdetmény.

Ásvány község előjárósága ezennel közhírré teszi, hogy Ásvány község mint jogú terület tulajdonát képező fő-népszámú **nagykocsmaház összes melléképületeivel Ásványt, a községhez 1913. évi október hó 19-én d. u. 3 órakor** megtartandó nyilvános árverésen, el fog adni.

A nagykocsmaházhoz tartozó különféle melléképületek, mézártszek, jégverem és kert területe 1 kataszteri hold és 1250 D-ol.

A feltételek a **rárió körjegyzői hivatalban** a hivatalos órák alatt meg tudhatók.

Ásvány, 1913. évi szept. 17-én.

Községi előjáróság.

Vendéglősök figyelmébe.

Egy elsőrangú fürdőhelyen gyögyterem-vendéglő, cukrászda, tejsárnok és egy sörcsárnok átadandó. Idényben 80—100.000 koronát forgalmaz.

Közelebbi meg tudható: **Grünberger Józsefné Nagyvárad, Teley-utca 2.**

Viniconservator

mely minden államban szabadalmazva van, védi a bort a megcsegesedés, viragosodás, barnulás s egyéb ily bajoktól.

A „Viniconservator” használatát a horvát-szlavon tartományi kormány helyiégi osztálya 92/3 III. sz. az. 1912 november 5-én kelt leiratában legjobban ajánlja és ugyancsak ismerteti a használhatóságot a zagorai Horvát orsz. vegyvizsgálati intézet és számos szakcímű folyóirat.

Főltaláló szavattal azért, hogy a „Viniconservator” használatánál a legnagyobb hordóbról is, ha megcsapoltatott, a bor az utolsó csöppig tiszta és kifogástalan állapotban marad meg.

Ártapot és használati utasítást küld a „Viniconservator” feltalálója:

VIMPOSEK MILÁN vasúti vendéglős **SZISZEK.**

Bérbeadó szálloda

Eperjén a Széchenyi-szálloda, melyhez 6 vendégszoba, 4 vendéglő helyiség, 2 szaletli, kugló és egy szép kertelveliség tartozik, 3—6 évre bérbe adatik. Az üzlet a vasút közelében, egy nagy kaszárnya átellenében van a községnek kedvelt mulatóhelye. — A szálloda évi bére, az összes berendezéssel (a lakások kivül) 12 ezer korona és 4 ezer korona óvadék. — Bővebbet **Futics Lajos Eperjén, Széchenyi-fogadó.** — 3-3

Hirdetések

egy a „Fogadóba” mint a „Vendéglősök Naptárába” felvétnék.

Rendkívüli alkalom!!

Súlyos betegség miatt sűrűsége eladó, egy tizenhétvezet lakóú városban **egyedülálló elsőrangú szálloda**, mely 20 év óta létezik, 20 szoba, **küvéház, étterem**, elsőrangú jó, régi üzlet, egy év előtt teljesen újjávan, modernül néli berendezve, kizárólag úri publikum látogatja. 12 éves betáblázott szerződésel, a teljes bér a szálloda okvetlen megközta. Az üzlet évente **száz ezer koronát forgalmaz**. Évi bér 12 ezer kor. Vételhez 45 ezer kor. szükséges. Közlebbit a kiadóhivatalban.

Egy nagyobb forgalmu városban

□ □ □ egy újjávan átalakított : : : : : : : : : :
□ □ □
□
— étterem —
□ jó forgalommal, igen sok abonnessel 20.000 korona késszépzelet átvehető. —
□ **A többlet egy sörágy adja hozzá.**
□ — Evtente tiszta sörfogyasztás 8—9 száz
□ hektoliter. Az üzlet átadását családli okok
□ képezik. Cím a kiadóhivatalban. 3-3
□ □ □ □

Kiváló új fajborok!

Meghívás.

O borok nagy választékban!

Visontai és Mátrahegyaljai Szőlőtelepek - Borértékesítő - RészvénytársaságaElnök: Nagyméltóságú Dr. KALLAY ZOLTÁN v. b. t. t., Hevesvárm főispánja.
Igazgatóság székhelye: **GYÖNGYÖS** (Főter, Lubyház, Új bankpalota).Sírgöngyim:
Visontamátra
Postafiók 1. sz. Telefon 99. sz.O 1908 - 1911. évjáratu és új fajborok.
Pecsenye, csemege, szamorodni és aszú-borok.Hazánk legnagyobb termő hegyi oltvány szőlőtelepei:
Beüetett terület 540 hold. Évi termés 12.000 Hltr.

A t. vendéglős urakat meghívjuk szőlőtelepeink pincészetének megtekintésére, szükségletük méltányos arban, idejekorán való biztosítása céljából.

Borfajok: Mézes, Ezerjő, Rizling, Furmint (Som), Hárslevelű, Muskát-Otonell, Chasseias, Kövidinka, Pozsonyi, Erdi, Mustos, Madelaine, Kadarka, Otello, Oportó, Burgundi, Kabernet.

Budapesti képviselet:

X., Bánya-utca 12. Telefon 122-41.Zala-, Vas- és Somogy megyei képviselet:
Polgár Dávid és Társa urak, Budapest 1., Fehérvári-ut 39.

Erzsébetfalvai képviselet:

LAUER JÓZSEF úr, Erzsébetfalva, Alkotmány-utca 4.

Telefon 14 - 414.

*Készen több kiváló orvosi és fürdő árujára!*1904. ST. LOUIS GRAND PRIX.
Külföldi utazások körében mindenütt Szt. Lukácsfalvai KRISTÁLY-ÁSVÁNYVIZET!**Kristály**forrás szénásvával teltetett ásványvíze hasznosítal
étrogyszavacskók és emésztési nehézségeknél. A legújabb és legfejlettebb orvosi és boros. — Halható, szomszédalás, — Vadkő és külföldi *Javardányos* szőlő. — Kérjen árgyűjtést. — Szénásvával-telített és rendelhető, mely hasonló *enyhesége* folytán pótolja a francia Evian és St. Gallen vizeket. Szt. Lukácsfalvai Kutvállalat Budan.

Borbetegségnél, hordókezelésnél

(és tisztításánál) szükséges előírásokra névvel teljes ismeretét nyújt a "VENDEGLŐSÖK NAPTÁRA", mely a "Fogadó" előfizetőknek kor. 2.5.

Triumph Írógép

a legújabb, legjobb és legalkalmasabb írógép, melyet kitűnő praktikus volta és könnyű kezelése miatt alkalmaznak nagy a külföldi, mint a hazai

fogadóknak és éttermeknek.

A fogadók, vendéglős és kávéházak írógépe a **Triumph-írógép.**

Megrendelések intéződik:

Írógépeket terjesztő és kölcsönző vállalat

Löwinger és Lantos

Budapest, VI. ker., Teréz-kört 29. sz.

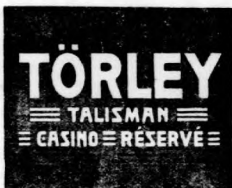
HIRDETŐK FIGYELMÉBE!

Gyári, kereskedelmi és iparvállalatok, bormerleők és a fogadók, vendéglős, kávé és kocsmáros-iparal kapcsolatos más cégek, ne mulasszák el áru-tárgyaikat a fölötté elterjedt és kedvelt

Vendéglősök Naptárában

hirdetni. Az 1914. évre szülő "VENDEGLŐSÖK NAPTÁRA" az évi november hónapban jelenik meg. Hirdetések a "FOGADÓ" kiadónivalatában adhatók fel.

Fuzadó kényvezvénye és lapkiadóvállalat Budapest, VIII. Sorostólalvány 31. "Telefon" József 99-20.

Gala éremdíjazást, amelyhez a egyedi leltárunkon a minden cikkeknek a FOGADO hasznosított üvegkő-ásványvizet.

Vendéglősök, kocsmárosok és kávéosok figyelmébe!

Üveg és porcellán áruk nagy választékban és eredeti gyári áron kaphatók.

Ifj. GRÜN WALD MÓR

üveg- és porcellán nagy raktárában

Bpest, IV., Ferenc József-raktár 6.

(a Ferenc József-híd közelében)

Pincérek figyelmébe!

Fő- és füzetőpincérek kiknek oldalt-zsebárca (papirpézu), vagy papíro- és ezüstpézu számár pincértáskára van szükség, amelynek feneke nincs beillesztve, hanem a felsőréz az aljával egy darabból készült. — a legújatnyosabb árak mellett — szereshetik be:

Molnár Vilmos *sérókölygárosnái, BUDAPEST, IV. Károly-körút 28. Központi városrész.*

— Képes írógépész barmente.

Ásványviz-központ SOROKSÁRON

— Budapest tözsomszedságában —

Tulajdonos: Pillmayer Ferenc.

T. Kartársaimat, a vendéglős és kocsmáros urakat értesitem, hogy egy jól felszerelt ásványviz-nagyraktárt létesíttetem. Az "Ásványviz-központ" című nagykereskedési raktárban mindennapi forgalomban lévő ásványviz van helyben és a környékbeli községekbe házhoz saját kocsiakon s a távolabbi vidéki rendelőknek vasúton történik a szállítás. Rendelések pontosan lesznek teljesítve. A t. kartárs urak támogatását kérve vagyok

Soroksár, 1913. október 1.

kiváló tisztelettel

PILLMAYER FERENC.

HERMANN J. L. R.T.

es. és kir. udvari szállító

1819. évben alapított országos szabad. Alpaccan, Chinazéüst- és fémáru-gyárának főraktára:

BUDAPEST, IV. KER., VACI-UTCA 8. SZ.

(Raktárak: Bécs, Gráz, Prága és Triestben.)

Nagy választék legszolidabb kivitelű tárgyakból Széllodák, Vendéglők, Kávéházak és háztartások részére.